

Toetatava tegevuse 3.5 „Avalikkuse teavitamine rände-, lõimumis-, sealhulgas kohanemistemadel“ tegevuskava perioodil 01.01.2024-31.12.24

1. Tegevuste kirjeldus

Toetatava tegevuse eesmärk on Eesti elanike informeerimine rände- ja lõimumis-, sealhulgas kohanemisvaldkonnast, inimõigustest ja võrdsest kohtlemisest, ning Eesti elanike lõimumist, sealhulgas kohanemist toetavate hoiakute kujundamine. Punktis 3.5.5.1-3.5.5.8 nimetatud tegevuste läbiviimiseks on palgatud Kultuuriministeeriumi kultuurilise mitmekesisuse osakonda kaks nõunikku ning vajadusel palgatakse eksperdid.

3.5.5.1 Eesti kultuurilist mitmekesisust tutvustavate tele- ja raadiosaadete, ristmeediaprogrammide ja kirjutavas meedias ilmuvate artiklite sarja loomine

Alategevuse raames luuakse erinevates formaatides saateid, programme ja artikleid. Tegevus aitab eestlastel paremini mõista Eestis elavate teiste rahvuste kultuure ja kombeid ning teisest rahvusest inimestel olla paremini kursis Eesti ühiskonnas toimuvaga ja tunda end osana Eesti kultuuriruumist.

2024. aastal toimub tele- ja raadiosaadete ning artiklite loomine ning avaldamine 2024. aasta alguses avalikustatava hanke raames. Ristmeediaprogrammide hanke raames toodetavate meediamaterjalide täpne formaat ja maht selguvad hanke raames, sest eelarve raames teostatav maht sõltub põhiformaadist (ehk telesaadete tootmine on kallim ning selle võrra saab toota vähem lisaformaatides materjale). Meediamaterjalide eesmärgiks on lõimumist toetavate hoiakute kujundamine Eesti elanike seas, sh lähtuvalt Kultuuriministeeriumi 2024. a teema-aasta „Kultuuririkkuse aasta“ fookusest - Eestis elavate eri rahvaste mitmekesine kultuur ja traditsioonid ning Eesti oma unikaalsed kultuuriruumid ja kogukonnad.

3.5.5.2 Hoiakute kujundamiseks ja mõjutamiseks lõimumis-, sealhulgas kohanemisteenuste kohta kommunikatsiooni- ja turunduskampaaniate loomine

Alategevuse käigus korraldatakse avalikkusele suunatud teavituskampaaniaid. Tegevuse tulemusena on eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed neile pakutavatest lõimumis-, sealhulgas kohanemisteenustest teadlikud, kasvanud on teadlikkus nendest teenustest eestlaste seas ning ühiskonna liikmete hoiakud on lõimumist ja kohanemist toetavad.

2024. aasta I kvartalis algab töö avalikkusele suunatud kahe teavituskampaania korraldamiseks 2023. aasta lõpus avalikustatud hanke (Riigihanke 272263 "Kultuurilist mitmekesisust esile toovad sotsiaalkampaaniad Kultuuririkkuse teema-aasta raames (KUM)") tulemusena leitud eduka pakkuja poolt. Teavituskampaaniate väljundid otsustatakse koostöös hanke raames edukaks tunnustatud pakumuse esitajaga ning võivad olla järgmised: televisiooni- ja raadioreklaamid, veebireklaamid, sotsiaalmeedia kampaaniad, välireklaamid ja näitused, trükised, avalikud üritused, pressiteated jne. Teavituskampaaniad toetavad Kultuuriministeeriumi 2024. a teema-aasta „Kultuuririkkuse aasta“ põhisõnumeid.

3.5.5.3 Eesti erameediakanalite toimetuste võimestamine vene- ja ingliskeelse sisu arendamisel ning teadlikkuse tõstmine nendest kanalitest eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste hulgas.

Alategevuse raames võimestatakse Eestis tegutsevaid erameedia kanaleid. Tegevuse tulemusena paraneb erameedia kanalite vene ja inglise keeles loodud sisu kvaliteet ning kasvab nende kanalite jälgijate arv.

2024. aasta märtsist detsembrini hakkavad 2024. aasta alguses korraldatud hanke (hanke nimetus: „Ühiskonna sidusust toetavate ingliskeelsete ja venekeelsete meediamaterjalide tellimine ja neile turunduskampaania korraldamine) raames edukaks tunnistatud pakkujad, avaldama erameediakanalites ühiskonna sidusust toetavaid ingliskeelseid ja venekeelseid meediamaterjale (arvamus- ja persoonilood ning intervjuud, venekeelsed raadiosaated), mis kajastavad sealhulgas Eesti Integratsiooni monitooringu tulemusi, ja korraldavad nendele materjalidele paralleelselt turunduskampaaniat.

3.5.5.4 Valitsusasutuste riigiinfo edastamise võimekuse parendamine vene ja inglise keeles ning avaliku sektori venekeelse kommunikatsioonivõrgustiku kujundamine

Alategevuse elluviimiseks Riigikantseleiga on sõlmitud partnerlusleping (19.01.2024, 13-5/5094). Alategevuse raames paraneb riigiasutuste võimekus edastada riigiinfot vene ja inglise keeles ning oluline info riigi teenuste ja toimise kohta jõuab rohkemate inimesteni. 2024. aastal loodavasse venekeelsesesse kommunikatsioonivõrgustikku hakkavad kuuluma riigiasutuste venekeelse kommunikatsiooni spetsialistid (tegevuse raames spetsialistidele töötasu ei maksta). Võrgustiku eesmärk on riigiasutuste vaheline infovahetus ja tõhusam koostöö venekeelse kommunikatsiooni suunal. Eraldi tähelepanu alla võetakse kommunikatsioonitegevused Ida-Virumaa suunal, sest seal elab kõige rohkem venekeelseid inimesi, kellel on väike eesti keele oskus ning kelle usaldus riigiasutatsioonide vastu on teistes regioonides elavate inimeste omast väiksem.

2024. aastal alustab Riigikantselei partnerluslepingu raames järgmiste tegevuste elluviimist:

- valitsusasutuste võimekuse suurendamine riigiinfo edastamisel vene ja inglise keeles;
- tõlkehangete korraldamine;
- kommunikatsioonivõrgustike loomine ja arendamine;
- avaliku sektori asutuste kommunikatsiooniekspertide pädevuse arendamine;
- avalikkuse kaasamine lõimimist, sh kohanemist toetavatesse algatustes;
- vajadusel tellib uuringuid ja analüüse tegevuste mõju kohta ühiskonna teavitamisel, kaasamisel ja lõimimisel.

3.5.5.5 Lihtsas eesti keeles uudiste tootmise ja edastamise võimekuse loomine

Alategevuse käigus leitakse meediavaldkonnast hankepartner, kes juba olemasolevas uudisteportaalil loob alamlehe uudiste edastamiseks lihtsas keeles ning tagab uudiste igapäevase koostamise

2024. aasta I kvartalis sõlmitakse lihtsas eesti keeles uudiste tootmiseks ja edastamiseks hankeleping. Edukas pakkuja loob tehnilise võimaluse lihtsas keeles uudiste edastamiseks ning tagab lihtsas eesti keeles uudiste igapäevase avaldamise ning teavitustegevuse sihtrühmadele lihtsas eesti keeles uudiste olemasolu kohta.

3.5.5.6 Vene- ja ingliskeelse kvaliteetse sisu tagamiseks ajakirjanikele, ajakirjandust ja/või kommunikatsiooni õppivate tudengitele koolituse pakkumine

Alategevuse tulemusel paranevad tudengite ja ajakirjanike oskused luua professionaalset ning kvaliteetset sisu vene ja inglise keeles. Tegevuse raames pakutakse sihtrühmale koolitusi, seminare ja õppereise. Hinnanguline sihtrühma suurus on 200-300 inimest. Sihtrühmad ja nende kontaktandmed on elluvijale teada: Eestis töötavaid ajakirjanikke saame kätte meedialiidu ja toimetuste kaudu; avalikke suhteid, nüüdismeediat ja ajakirjandust õppivaid

üliõpilasi - ülikoolide kaudu; piirkondlike ja väikemeedia autoreid saame kätte vastava koostöövõrgustiku kaudu.

2024. aasta I poolaastal viiakse läbi hange ning sõlmitakse leping hanke korras valitud koolitusasutusega, kes hakkab pakkuma 2024/2025 õppeaastal tasuta mikrokraadi programmi venekeelsetele ajakirjanikele (grupi suurus on 25 inimest).

2024. a. IV kvartalis korraldatakse ajakirjanikele, ajakirjandust ja/või kommunikatsiooni õppivate tudengitele ning Eesti meediaruumis sisuloovatele avalike suhete ja kommunikatsioonispetsialistidele koolitusseminar (umbes 50le inimesele).

3.5.5.7 Laiemale avalikkusele ja rände ja lõimumis-, sealhulgas kohanemisteenuste tutvustamine

Alategevuse raames on planeeritud lõimumis-, sealhulgas kohanemisteenuste tutvustamiseks reklaammaterjalide tootmine, infomaterjalide loomine, tõlkimine ja levitamine, visuaalse identiteedi loomine ning muud turundustegevused, mis aitavad tutvustada laiemale avalikkusele lõimumis-, sealhulgas kohanemisteenuseid.

2024. aasta I poolaastal jätkub töö kultuurilise mitmekesisuse valdkonna visuaalse identiteedi (CVI) täiendamiseks vastavalt kasutuse ajal tekkinud lisavajadustele (leping kehtib kuni 2024. a. juuni lõpuni).

2024. aasta II poolaastal viiakse läbi hange „Kultuuririkkuse aastat“ toetavate trükiste tootmiseks.

2024. aasta I-III kvartalis viiakse läbi hanked teenuste pakujate leidmiseks, kes viivad koostöös Kultuuriministeeriumiga rände, lõimumis-, kohanemisteenused ning kultuurilise mitmekesisuse teema 9.-10. augustil Paides toimuvale Arvamusfestivalile, mis tagab nende teemade laiema teadvustamise nii otsekontakti kaudu (arutelude ja muude kohapealsete formaatide kaudu) kui ka meedia eel- ja järelkajastuste kaudu. Festivaliga kaasneva kommunikatsioonikampaania eesmärgiks on lisaks rände-, lõimumis-, sh kohanemisteenuste viimisele laiema sihtrühma ette ka inimõiguste (sh. sõnavabaduse, kui olulise inimõiguse) ja võrdse kohtlemise väärtustamine ja toetamine.

3.5.5.8 Avalikkusele mõeldud veebipõhise tööriistakasti välja töötamine rände- ja lõimumisalas kommunikatsiooni tõhustamiseks.

Alategevuse elluviimiseks sõlmitakse 2024.a. alguses partnerlusleping Statistikaametiga. Partnerluslepingu raames töötab partner välja avalikkusele mõeldud veebipõhise tööriistakasti rände- ja lõimumisalas kommunikatsiooni tõhustamiseks. Rändevaldkonna statistika kättesaadavuse parandamiseks ja statistika paremaks visualiseerimiseks tellitakse Statistikaametilt veebipõhine tööriistakast, mis teeb valdkondliku teabe hõlpsasti kättesaadavaks poliitikakujundajatele, uurijatele ja avalikkusele. Samuti tellitakse Statistikaametilt lõimumisvaldkonna valdkondlikust arengukavast „Sidusa Eesti arengukava 2030“ ja Lõimumisprogrammist 2023–2026 lähtuvad juhtimislauad. Sinna koondatakse programmi mõõdikud ning muu arengukava ja programmi elluviimiseks vajalik statistiline teave.

2024. aastal Statistikaamet:

- loob juhtimislaua rändevaldkonna statistika kättesaadavuse parandamiseks ja statistika paremaks visualiseerimiseks;
- loob juhtimislaua lõimumisvaldkonna arengukava „Sidusa Eesti arengukava 2030“ ja Lõimumisprogrammi 2023-2026 mõõdikute ning kontekstinäitajate visualiseerimiseks;

- hoiab ülal loodud juhtimislauad ning uuendab info graafikutel;
- arvutab romade tööhõives osalemise ja omandatud hariduse aastastatistika ning edastab seda kultuuriministeeriumile.

3.5.5.9 Ristmeediaprogrammide ning kommunikatsiooni- ja turunduskampaaniate tulemuslikkuse ja mõju hindamine

Tegevused on otseselt seotud punktidega 3.5.5.1 ja 3.5.5.2. Hinnatakse aastatel 2025 ning 2029 korraldatud programmide ja kampaaniate mõju ja tulemuslikkust. 2024. aastal tegevusi ei ole.

Sihtgrupp:

- eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed, s.h. uussisserändajad,
- tagasipöördunud,
- Eesti kodanikud,
- ajakirjanikud ning ajakirjanduse ja/või kommunikatsiooni eriala üliõpilased, kellele pakutakse alategevuse 3.5.5.6 raames koolitusi lõimumis- ja kohanemisteenuste kohta.

Tabel 1. Tegevuste ajakava

Tegevus	Tegevuse üldajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev tegevuskava perioodil	Tegevuse eest vastutaja
3.5.5.1 Eesti kultuurilist mitmekesisust tutvustavate tele- ja raadiosaadete, ristmeediaprogrammide ja kirjutavas meedias ilmuvate artiklite sarja loomine.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, edukad pakkujad
Pakkumuste hindamine ning eduka pakkujaga lepingu sõlmimine eri meediakanalites tele- ja raadiosaadete ning artiklite loomiseks.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.03.2024	Elluviija
Tele- ja raadiosaadete ning artiklite loomine	01.01.2023-31.10.2029	01.04.2024-31.12.2024	Edukas pakkuja
3.5.5.2 Hoiakute kujundamiseks ja mõjutamiseks lõimumis-, sealhulgas kohanemisteenuste kohta kommunikatsiooni- ja turunduskampaaniate loomine	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, edukas pakkuja
Pakkumuste hindamine ning eduka pakkujaga lepingu sõlmimine teavituskampaaniate läbiviimiseks.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-01.03.2024	

Teavituskampaaniate korraldamine läbiviidud hanke raames.	01.01.2023-31.10.2029	02.03.2024.-31.12.2024	Edukas pakkuja
3.5.5.3 Eesti erameediakanalite toimetuste võimestamine vene- ja ingliskeelse sisu arendamisel ning teadlikkuse tõstmine nendest kanalitest eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste hulgas.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, edukas pakkuja
Pakkumuste hindamine ning edukate pakkujatega lepingute sõlmimine ühiskonna sidusust toetavate vene- ja ingliskeelsete meediamaterjalide tellimiseks ja neile turunduskampaania korraldamiseks.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-01.03.2024	Elluviija
Materjalide tootmine ja avaldamine, turunduskampaaniate korraldamine.	01.01.2023-31.10.2029	02.03.2024-31.12.2024	Edukad pakkujad
3.5.5.4 Valitsusasutuste riigiinfo edastamise võimekuse parendamine vene ja inglise keeles ning avaliku sektori venekeelse kommunikatsiooni-võrgustiku kujundamine Riigikantselei viib läbi kokku lepitud tegevused.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, partner (Riigikantselei)
3.5.5.5 Lihtsas eesti keeles uudiste tootmise ja edastamise võimekuse loomine.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, edukas pakkuja
Lihtsas keeles uudiste edastamiseks laekunud pakkumuste hindamine ning hankelepingu sõlmimine.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-01.03.2024	Elluviija
Lihtsas keeles uudiste loomine ning edastamine eduka pakkuja poolt.	01.01.2023-31.10.2029	02.03.2024-31.12.2024	Edukas pakkuja

3.5.5.6 Vene- ja ingliskeelse kvaliteetse sisu ajakirjanikele, ajakirjandust ja/või kommunikatsiooni õppivate tudengitele koolituse pakkumine	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, edukas pakkuja
Hanke korraldamine, pakkumuste hindamine ning eduka pakkujaga hankelepingu sõlmimine mikroraadi loomiseks.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.03.2024	Elluviija
Koolitustegevuse ettevalmistamine ning läbiviimine.	01.01.2023-31.10.2029	01.04.2024-31.12.2024	Edukas pakkuja
Seminari korraldamiseks hanke korraldamine, pakkumuste hindamine ning eduka pakkujaga lepingu sõlmimine.	01.01.2023-31.10.2029	01.05.2024-30.07.2024	Elluviija
Seminari läbiviimine.	01.01.2023-31.10.2029	01.10.2024-30.11.2024	Edukas pakkuja
3.5.5.7 Laiemale avalikkusele ja rände ja lõimumis-, sealhulgas kohanemisteenuste tutvustamine	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, edukas pakkuja
CVI järeltööd, graafilise kujunduse lisateenuste pakkumine.	01.01.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Edukas pakkuja
Arvamusfestivalil osalemine, selleks vajalike teenuste ost	01.01.2023-31.10.2029	01.02.2024-30.09.2024	Teenuste elluviija pakkujad,
Kultuuririkkuse teema-aastat toetavate trükiste tootmiseks hanke läbiviimine, pakkumuste hindamine ning eduka pakkujaga lepingu sõlmimine.	01.01.2023-31.10.2029	01.08.2024-30.09.2024	Elluviija
Kultuuririkkuse teema-aastat toetavate trükiste tootmine	01.01.2023-31.10.2029	01.10.2024-30.11.2024	Edukas pakkuja
3.5.5.8 Avalikkusele mõeldud veebipõhise tööriistakasti väljatöötamine rände- ja lõimumisalase kommunikatsiooni tõhustamiseks.	01.06.2023-31.10.2029	01.01.2024-31.12.2024	Elluviija, partner (Statistikaamet)

Statistikaamet viib läbi kokku lepitud tegevused			
3.5.5.9 Ristmeediaprogrammide ning kommunikatsiooni- ja turunduskampaaniate tulemuslikkuse ja mõju hindamine	01.01.2025-31.10.2029	2024. aastal tegevusi ei toimu.	Elluviija

Tabel 2. Tegevustega seotud näitajad

Indikaator	Indikaatori nimetus ja mõõtühik	Sihttase tegevuskava aastal (2024)	Sihttase (2029)	Selgitus
Väljundnäitaja	Sotsiaalreklaamkampaaniate ja ristmeediaprogrammide arv. Mõõtühik: arv	2	6	2024. aastal on plaanis läbi viia üks sotsiaalreklaamkampaania ning üks ristmeediaprogramm.
Tulemusnäitaja	Eesti elanike valmisolek toetada teistest riikidest Eestisse elama tulnud inimeste kohanemist eluga Eestis. Mõõtühik: protsent	59% (2022 aasta näitaja)	60%	Näitajaga mõõdetakse, kui paljud Eesti elanikest on enda sõnul valmis aitama sisserändajatel Eesti eluga kohaneda. Allikas: elluviija aruanded (info tuleb STAK uuringust ja hõlmab palju komponente, mitte ainult selle projekti tegevusi)